

JAK BYL ZAJAT PRAŽSKÝ 28. PLUK.

Orgán Svazu českých a slováckých spolků na Rusi "Čechoslovák" uveřejňuje v posledním svém čísle toto zajímavé vyličení, jak se pražský 28. pluk, o jehož osudech sem došli jen kusé zprávy, dostal do ruského zajetí. Líčení to pochází od českého zajatce na Rusi, jenž události ty sám osobně prožil a vypráví toto:

Náš pluk naposled obsadil výšinu 548, čtvrtou posici za svého sedmnáctidenního pobytu na karpatském bojišti. Tato výšina byla pro svěřena našemu pluku, že armádní velitelství na věrnost pluku nespolehalo, neboť pluk byl ryze český, za druhé proto, že tu posici z ruské strany bylo možno dobýt jenom za velikých ztrát. Vrch stoupal v úhlu 45 st., porostlý hlubokým lesem, v němž leželo více jak na 1 metr sněhu.

Do dnes zní mi v uších slova velitele mého praporu, když řekl: "Prken mám dosti, hodlám tam vystavět celé prkenné město, a nikdo mne odtud nevyvudí."

Ale vypudil. Odpoledne téhož dne dostal se lékař pluku do našich okopů, vracel se z ruského zajetí.

Rozbil svoje obvažité z nedostatku příhodného místa na místě neutrálním ve vesnici Istebnik. Hutě, rozkládající se v údolí proti našemu pravému křídlu.

Místa tato byla často navštěvována dobrovolníky 2. rotý Českých družin.

Lékař započal svoji ordinaci, když otevrou se dveře a do jizby vstupuje dobrovolce družiny 8. V místnosti se nalézalo asi 30 našich vojínů.

Lékař myslil, že tento Rus je raněný a zajatý, i táže se ho, co mu schází.

"Ničeho," zněla odpověď, "přichází vás zajat. Račte odložit zbraně."

Lékař v prvním okamžiku soudil, že je to nějaký podařený kousek našich důstojníků, až teprve, byv přesvědčen o pravdě, žádal dobrovolce, aby ho propustil, že je posledním lékařem u pluku.

Dobrovolce jej blahosklonně propustil se slovy: "Jen račte k vašim, pane doktore, a vyřiďte, že si přijde brzo pro ně pro všechny."

Lékař se vrátil do našich zákopů a vše vyličil ve věrných barvách.

Slova dobrovolce byla brzy veřejným tajemstvím, a páni se stříbrnými límci měli několik bezesných nocí.

Uplynuly asi 4 dny úplné hladce, poněvadž u našeho pluku bylo zvykem, že mužstvo nestřílelo o své újmě po ruských okopech, a Rusové byli tak taktičtí, že nestříleli po našich. Panoval vždy na takovém úsečku klid zbraní, a o obě strany volně se pohybovaly kolem svých zákopů, nebo vyhívaly se na jarním slunci.

Přiblížil se pátý den od historie s doktorem — Bilá Sobota.

Služba byla zotřena, zvláště v noci, ale noc uplynula úplně hladce; ticho noční bylo rušeno jen skřekem sovy.

Tu, již k samému ránu, přiblížil vojín, stojící na levém křídle pluku na stráž, a hlásá, že v lese asi 80 kroků před našimi okopy jsou první kolony ruské.

Měl jsem také službu, dívám se na hodinky, bylo půl šesté ráno.

Byl učiněn alarm; tu ozve se stonobné "urá" a z lesa vyrojí se sta a sta šedých postav s lesem bodáků a rychle postupují proti levému křídlu pluku.

Nastává zmatek; zbabělejší důstojníci přechájí od svých částí, zanechávajíce svoje čety jich osudu. Ozývají se povely k palbě, ale nikdo nechce do svých bratří střílet.

Mužstvo vypovědělo poslušnost. Zapraskalo několik výstřelů z revolverů, na znamení, že důstojníci se srdcem rakouským trestají neposlušné. Ale vidouce marnost svého počínání, útekem hledí se vyhnouti trestu, ale mnohých s prostřelenou lebkou zůstal na místě.

Mezitím co toto se odehrávalo v našich zákopech, dostupují ruští vojín k nám a se slovy na rtech "brat nestrélej", vcházejí do okopů, kde tisknuti rukou "Zdravstvuj" a "Na zdar" znělo se všech stran, a bylo tak silně, že je nemohly ani okamžitě do našich okopů bijící 15-cm. děla a do našich zad namířené kulometry tyrolských myslivců přehlušiti, ač byla ta místa uraganem ohněm zasypána.

Také několik našich a ruských vojínů tam svoji pout skončilo.

Bylo půl šesté ráno, kdy nastal ruský nástup a pět minut po půl šesté již kolem mne se přehnalá vlna ruských vojsk. Vždy jsem si představoval, že takové zajetí je spojeno s velkým krveprolitím, a ono to šlo tak lehounce — kdybych to býval věděl, jak dlouho již jsem mohl vyplivovati rady české družiny!

Jaké myšlenky se rojily v mojí hlavě o zajetí, těžko vypsati.

Řečí našeho plukovníka nám násilně vsugerované, o Sibirii, o jejích rtařových dolech — rtut do bývá v Rusku v gub. Jaketarskoslavské v kamenouhelném útvartu u Nikitovy a v nejnovější době na Kavkaze. V Sibirii dole i rtařových není — o nucené práci v nich, o ubíjení zajatců kozáky a podobné nesmyslnosti, byly okamžitě vymýtny a srdce každého pravilo, že to, co se dnes stalo, mělo se státi u všech pořádných Čechů hned na počátku války.

Palčivá bolest v rameni mne uvědomila, že nutno hledati pomoc.

Rakouská šavle, která měla mým srdcem projeti za mé všeslovanské přesvědčení, díky bohu, nedosáhla ho a zůstala v paži vězeť. Toť bylo jediné mého velitele, které mne tak rozčililo, že musím několik řádek ze svého zápisníku života vynechati. Neb na vše se pamatují toliko v mihách. On Němec, já Čech, on velitel setniny, já velitel čety. Můj rozkaz, aby četa nestřílela, — jeho otázka, proč nenechám střílet. Moje odpověď o zbytečnosti toho, nazvaní mne zrádce a rusofilem, mň šavle, rána z revolveru mého, pád jeho těla k mým nohám a tragedie byla hotová!...

Krev erčkem vytékala z mé rány a smácela rukáv mého poltáře a po koncích prstů vo ně stála do sněhu, jenž kapky do sebe vjípal, jako by chtěl vše zaretinovat. Přichází ruský důstojník, ochotný mně pomáhat avázati, při čem pozorují, že revolver dopadl visí mi u boku. S úsměvem jej důstojníkovi podávám se slovy: "Jedna rána jest vystřelena, střílí vyčasně," načež volně odcházím směrem k ruským okopům kam dohřežím v hloučcích naší vojiny, živé rukou, je o ducím zajetí. Vše srušeno, spojitáno a konstatují 1300

mužů, 26 důstojníků a 6 kulometů s celým příslušenstvím.

Na doplněk k tomu uvádí se dopis jiného vojáka z 28. pluku, který byl přítomen při "zrušení":

"... Poslali nás počátkem února do Mařarie, za trest, protože mař-bataliony u 28. nikdy nemohly býti řádně vypraveny a rozhodně ne bez silné asistence druhých pluků. Dostali jsme se do Segedína a do Prahy přišel honvédský pluk č. 2, většinou Rumuni a Sasi. Dostal jsem se do takové díry nedaleko Segedína, kde nás tuze rádi neměli. Po ulicích nám hrozili přestři a po mařarsku nadávali, čemu jsme sice tuze nerozuměli. — Pračky s mařarskými vojáky a civilisty byly na denním pořádku!

V dubnu jsme odjeli na bojiště do Bardějova. Rovnou do Karpat! Byli jsme v dobré náladě; právě padl Přemysl. Rusové se probíjeli Karpatami a my se těšili, jak pohrmeje s karpatských hor do uherské doliny. Neměli jsme ani ponětí, co nás vlastně čeká.

Do Bardějova jsme přijeli jako osmdvačáctníci, a na druhý den jsme již byli na posicích jako — slavní Tiroler-Kaiser-Jaeger! K údivu našemu — mužstva i důstojníků — přečetli nám na náměstí, div ne potažením černým sukem a za racheocím bubnů — nálada na to byla — ortel: 28. pluk přý zradil svého císaře, přeběhl k nepříteli, je zrušen a my budeme zarazeni k jiným plukům. Že od nás čekají, že napravíme pověst "pražských dělí," atd., atd. Tak jsem se na jednodu stal T. K. J. No. 4 a ve své čestě měl jsem u každého "švarmu" po — jednom Čechu. Tak nás rozskokovali! Na patroly nás Čechy vůbec neposlali..."

Dobrovolníci, kteří před rokem s takovým horoucím nadšením přihlásili se pod tento prapor, nečekali snad, že boj bude tak krutý a tak dlouhý.

Úkol, který si vytklí, posud není splněn! Vlast naše je v okovech horských, než kdy před tím. Boj započatý třeba vésti do konce! A třeba jej vésti s rostoucími silami!

Dali jsme se na cestu, kterou nám svědomí a slovanské vědomí ukázalo. Nesmíme se rozmyšlet, zda snad jsme mohli jednat jinak? Mohli jsme také zůstat "neutrálními," ale zůstala by nám v duši věčné páleť rána, že tehdy, kdy Slovanstvo se ocitlo v rozhodném boji s Germánstvem, v tom boji o kterém mluvili všichni naši básníci, politikové i učenci, že tehdy jsme to byli právě my, kteří nešli na pomoc slovanské věci tam, kde vůle naše nebyla paralyzována!

Vždyť hrůza člověka pojímá, když si dnes pomyslí, kolik našich lidí padlo v obraně zájmu — námeckých!

Ať to dopadne jakkoli, dobře nebo zle; v našem dalším národním boji nejkrašínější mravní posilou bude nám vědomí o činech naší družiny, o hrdinské obětavosti těch našich heroů, kteří neváhali život svůj položit na obranu spravedlivé slovanské věci.

Čest jim i sláva!

NÁRODNOSTI V BELGII. Statistická korespondence otiiskuje v nejnovějším vydání cifry, týkající se poměrů národnostních a jazykových obyvatelstva belgického. Poslední sčítání lidu konalo se tam dne 30. prosince 1910, a zjištěn stav obyvatelstva 7,423,781 obyvatelů, totiž 3,680,790 mužů a 3,742,994 žen. Z tohoto počtu bylo 233,956 cizinců. Mezi cizinci jsou Němci na třetím místě, hned za Francouzi, a Holanďany. V Belgii bylo 57,010 Němců, kdežto Francouzů bylo 80,756, Holanďanů 70,950. Z Rakouska a Uher bylo zde 5927 osob, tudíž Rakušaní jsou na sedmém místě mezi belgickými cizinci, před nimi jsou ještě Angličané, počtem 6974 osob.

Mezi 57,010 Němci bylo pochoptitelně více Prusů, a sice 38,869.

Většina Němců byla v provincii lutyšské; 20,630, dále v ltrabantě 16,961 (z toho pouze 16,151 v okrese bruselském) a v provincii antverpaské 10,770 (z toho zase připadalo pouze na město Antverpy 10,367 osob.)

Francouzů bylo nejvíce v provincii Henegavě; 30,825, a v ltrabantě 22,448. Holanďanů bylo nejvíce v provincii antverpaské; 31,686, a v ltrabantě 13,574, a v provincii lutyšské 12,939 osob.

Z pátou miliónu obyvatelů belgických umělo německy jen 167,007 osob, totiž asi 2½ proc. nebo 3,833,192 obyvatelů, tudíž 51½ proc. umělo francouzsky.

Tímto nepatrným rozdílem němčina stala se, že počet těch,

kteří rozumějí pouze německy, je poměrně daleko menší než počet těch, kteří dohodnou se pouze francouzsky. Ze 167,007 německy mluvících obyvatelů bylo jenom 31,415 tedy ani pětina, kteří mluvili výhradně německy.

Nejméně je však rozšířena vlámsčina. 3½ miliónu, tedy skoro polovina obyvatelstva belgického mluví pouze vlámsky. K tomu se druzí ještě skoro milion lidí, kteří mimo vlámsčinu ovládají ještě jinou řeč, anebo obě zemské řeči. Obyvatelstva, mluvícího vlámsky, bylo tudíž v Belgii asi 41½ miliónu, tedy plných 60 proc. všeho obyvatelstva.

Asi milion obyvatelů belgických zná více řečí než jednu ze tří zemských jazyků. Z těch více než polovina, asi 612,000, nejvíce mluví vlámsky, více než třetina, 350,000, mluví nejčastěji francouzsky, a asi dvacetina, 46,000, mluví nejčastěji německy.

Přes to, že tyto cifry jsou již skoro pět let staré, lze se přece domnívati, že od posledního sčítání poměry ty se málo změnily, poněvadž jazykové hranice v Belgii již celá staletí se neměnily. Arciť, počet vlámsky mluvícího obyvatelstva poněkud více stoupl, než obyvatelstva ostatního, poněvadž u obyvatelstva valonského jeví se podobný úbytek porodů, jako v sousední Francii, kdežto Vlámové rozmnožují se jako dřívě.

Za měsíc byla opět zdráva. Pí. Anna Jančík, z Du Bois, Nebr., nám psala: "Děkuji Vám srdečně za Severův Silitel ledvin a játer, který jsem tak v krátké době uzdravil. Měla jsem bolesti po několik roků, avšak tento lék mi velmi pomohl. Za měsíc jsem byla opět zdráva." — Severův Silitel ledvin a játer (Severa's Kidney and Liver Remedy) jest více odporučován v zánětech ledvin a měchýře, zastavení moče neb při obtížném močení, bolesti při močení, naběhlých nohách a bolestech v zádech, jež pátod svůj vzaly z chorých ledvin, při žloutence a kyselosti v žaludku. Na prodej všude v lékárnách. Ceny: 50c a \$1.00. Kdyby váš lékárník jej neměl, objednejte si jej přímo od W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa. — Advertisement

Adolf A. Tenopír, Český právník. Úřadovna: č. 1325, roh 14. a William ulice. OMAHA, NEBRASKA. Telefon: Doug. 8397. — Velejný notář.

Nejméně zásobený grocerní a řeznický obchod vlastní

A. Fr. Kuncl 1902 již 13. ul. Zboží vždy čerstvé. 9-1f

Dr. Chas. Rosewater český lékař Úřadovna: 210 Bee Bldg., OMAHA. Ord. hodiny — 11 do 12 hod. dopol; 2 do 4 odp.; 5:30 do 6 odp. V neděli: 10 do 12 hod. dopol.

Kdykoliv jste ve městě, zajděte navštívit

ADAMA SLOUPA elegantní hostinec 324 - 13. a Harney ul., Omaha

Znamení pivo, výborné likéry, chutný loně a veselá společnost.

FRANK BRODIL majitel řeznického a uzenářského závodu. 1250 již 13. ul. Tel. Doug. 4333. Omaha

Nejlepší a nejčerstvější zboží stále na skladě. O pravdivosti toho svědčí neustálé vzrůstání kruhu zákaznictva.

Sloup a Miřácký vlastní první třídy moderně zřízený HOSTINEC v č. 1265 So. 14. St. Omaha

Všeho druhu likéry, řízné pivo a nejlepší doutníky stále na ruce. — Telefon Douglas 7437.

JOHN J. OSTRONIC praktický plumbař, licencovaný pro Omahu a South Omahu, vykonává vždy první třídy v oboru plumbařském, zavádění spodního topení, plynovodů, vodovodů a pod. Opravy jsou naší zvláštností a vykonáváme je k úplnému uspokojení. Veškeré práce věnuje se ta největší péči. Výpočty zdarma. Zvolejte nás telefonem: Tyler 1299. Dřívna: 1414 jižní 13. ulice, Omaha, Nebraska.

Joseph Bliss & Son Co., komissionární žlým dobytkem. Uspokojivý prodej. Rychlé vyplacení. SOUTH OMAHA, NEBR.

NEJSTARŠÍ A NEJLEPŠÍ MÍSTO PRO SCHŮZKY JEST ED. MAURERA RESTAURANT A HOSTINEC. V ČÍSLE 1308 FARNAM ULICE.

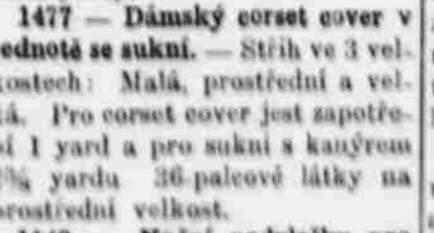
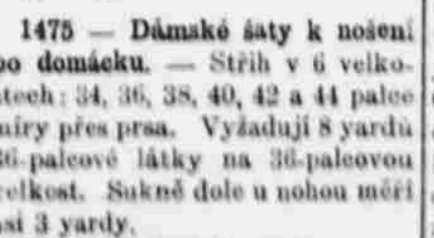
Pravá importovaná piva na šepu. PLZEŇSKÉ z Měšťanského pivovaru v Plzni v Čechách. Hoforauich Bavaria pivo. Pivo Anheuser-Bush a světově známé Faust získalo rozsluhou reputaci. Kávárna pro dámy naláze se na druhé podlaže.

"Staré Spolehlivé" Metz Omažské oblíbené pivo WM. J. SWOBODA, malo-obchodník. Tel. Doug. 222

Jos. F. Vrána stavební kontraktor

Stavba cementových zdí, chodníků a různých jiných cementových prací. Používáme vlastního konkrétového stroje. Za práci ručime. Výpočty zdarma. 12-4. 1906 So. 15th St. OMAHA, NEBR.

Modní svět.

1475 — Dámské šaty k nošení po domácku. — Strih v 6 velikostech; 34, 36, 38, 40, 42 a 44 palce míry přes prsa. Vyzádují 8 yardů 36-palcové látky na 36-palcovou velkost. Sukně dole u nohou měří asi 3 yardy.

1477 — Dámský corset cover v jednotě se sukni. — Strih ve 3 velikostech: Malá, prostřední a velká. Pro corset cover jest zapotřebí 1 yard a pro sukni s kanyřem 2½ yardu 36-palcové látky na prostřední velkost.

1449 — Noční podvlečky pro děti. — Strih v 5 velikostech: 2, 4, 6, 8 a 10 let. Vyzádují 3½ yd. 36-palcové látky na velkost 8 roků.

1497 — Kabát pro děvčata. — Strih v 5 velikostech: 4, 6, 8, 10 a 12 roků. Jest zapotřebí 2½ yardu 54-palcové látky na velkost 10 let. Upozorňujeme naše oděvatelky, aby při oblékání vlněných stříhů nepoužívaly válné nástroje, nýbrž ruční, jež má míru snah státi.